

Bruselj, 22. julij 2025
(OR. en)

Medinstitucionalni zadevi:
2025/0222 (COD)
2025/0550 (COD)

11748/25
ADD 2

EDUC 326	GENDER 166
JEUN 201	ANTIDISCRIM 76
SPORT 31	SAN 489
SOC 533	IND 287
COMPET 756	PROCIV 105
DIGIT 147	HYBRID 98
ENV 719	DISINFO 68
CADREFIN 106	JAI 1115
FIN 897	SERVICES 34
IA 89	POLGEN 99
CODEC 1043	MI 561
CULT 88	RELEX 1037
CULT HERIT 10	INF 123
AUDIO 68	COPEN 229
FREMP 212	JUSTCIV 138
DATAPROTECT 163	DROIPEN 90

SPREMNI DOPIS

Pošiljatelj: za generalno sekretarko Evropske komisije:
direktorica Martine DEPREZ

Datum prejema: 17. julij 2025

Prejemnik: Thérèse BLANCHET, generalna sekretarka Sveta Evropske unije

Št. dok. Kom.: SWD(2025) 551 final

Zadeva: DELOVNI DOKUMENT SLUŽB KOMISIJE
POVZETEK POROČILA O OCENI UČINKA
Spremni dokument
k Predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi
programa „AgoraEU“ za obdobje 2028–2034 ter razveljavitvi uredb
(EU) 2021/692 in (EU) 2021/818
in
Predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi
programa Erasmus+ za obdobje 2028–2034 ter razveljavitvi uredb
(EU) 2021/817 in (EU) 2021/888

Delegacije prejmejo priloženi dokument SWD(2025) 551 final.

Bruselj, 16.7.2025
SWD(2025) 551 final

DELOVNI DOKUMENT SLUŽB KOMISIJE
POVZETEK POROČILA O OCENI UČINKA

Spremni dokument

k Predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi programa „AgoraEU“ za obdobje 2028–2034 ter razveljavitvi uredb (EU) 2021/692 in (EU) 2021/818

in

Predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi programa Erasmus+ za obdobje 2028–2034 ter razveljavitvi uredb (EU) 2021/817 in (EU) 2021/888

{COM(2025) 550 final} - {SEC(2025) 547 final} - {SWD(2025) 550 final}

Ta ocena učinka se osredotoča na financiranje EU, ki podpira politična področja **čezmejnega izobraževanja, usposabljanja, solidarnosti, mladine, medijev, kulture in ustvarjalnih sektorjev, vrednot ter civilne družbe**. Namenjena je oceni najpomembnejših političnih izbir, ki so podlaga za zakonodajne predloge programov v okviru naslednjega večletnega finančnega okvira.

Na podlagi rezultatov vmesnih ocen sedanjih instrumentov financiranja za obdobje 2021–2027 se v tej oceni učinka upošteva tudi ambicija, opredeljena v političnih usmeritvah, v skladu s katero naj bi bil novi dolgoročni proračun EU bolj osredotočen, enostavnejši, učinkovitejši in imel zmanjšano število programov.

Vidiki politike se upoštevajo pri analizi konteksta, opredelitvi težave in ciljev, kar vpliva na odločitve o strukturi financiranja. Glede na to, da se bo struktura naslednjega večletnega finančnega okvira bistveno razlikovala od sedanje¹, **ta ocena učinka na tej stopnji ne vključuje proračunskih scenarijev**.

Poleg rezultatov vmesnih ocen sedanjih programov in končnih ocen predhodnih programov ta ocena učinka temelji na pregledih porabe, različnih sektorskih poročilih, študijah in raziskavah. Odraža tudi izide odprtega javnega posvetovanja, v okviru katerega je bilo zbranih 5 845 veljavnih odgovorov, ter drugih posvetovanj z deležniki, ki jih je v okviru tega procesa organizirala Komisija.

Težave

Izhodišče za to oceno učinka je analiza trenutnih izzivov in vzrokov težav na področjih politike, zajetih v tem sklopu. V skladu s političnimi smernicami za večletni finančni okvir in zlasti s ciljem oblikovanja proračuna, ki temelji na politiki, se vidiki politike upoštevajo pri analizi opredelitve težave in ciljev, kar posledično vpliva na strukturno zasnovu prihodnjih programov financiranja.

Analiza je pokazala, da ima proračun EU neizkoriščen potencial za pomoč pri reševanju izzivov, ki vplivajo na področja politike v tem sklopu. To je privedlo do opredelitve **treh težav**, ki vplivajo na finančno posredovanje EU: dve se nanašata na vsebino politike, tretja pa na izzive, ki vplivajo na zasnovu in izvajanje finančne intervencije.

***Težava 1:** grožnje demokraciji, temeljnim pravicam in vrednotam EU, kulturi in kulturni raznolikosti ter krčenje državljanskega in medijskega prostora.*

***Težava 2:** pomanjkanje veščin in ključnih kompetenc za življenje in delo.*

***Težava 3:** izzivi pri zasnovi in strukturi finančnih instrumentov EU za reševanje s politiko povezanih težav.*

Vsaka težava je nato podrobneje pojasnjena z vrsto dejavnikov, ki opisujejo posebne vidike težave in podrobno predstavljajo glavna vprašanja, ki jih je treba obravnavati s finančnim posredovanjem EU. Ocena učinka prav tako ponazarja, kako se bodo take težave in dejavniki

¹ Sporočilo [Pot do naslednjega večletnega finančnega okvira](#) (COM/2025/46 final).

verjetno nadaljevali brez finančne podpore EU, saj jih analizira skozi prizmo sklopa megatrendov, ki jih je opredelil strokovni center Evropske komisije za predvidevanje².

Cilji

Odziv, ki bi ga lahko ponudili prihodnji instrumenti financiranja EU za reševanje teh težav, je nato opredeljen v splošnih in specifičnih ciljih. Zlasti je v oceni učinka vsaki od treh ugotovljenih težav dodeljen en splošni cilj:

***splošni cilj 1:** okrepiti in poglobiti sposobnost EU, da finančno prispeva, zagotavlja dodano vrednost ter spodbuja temeljne pravice in vrednote EU, demokracijo, medije in kulturo;*

***splošni cilj 2:** okrepiti in poglobiti sposobnost EU, da finančno prispeva, podpira čezmejno izobraževanje in usposabljanje, mladino, šport ter solidarnost in zagotavlja dodano vrednost tem področjem, s čimer prispeva k spretnostim za življenje in delo;*

***splošni cilj 3:** okrepiti in poglobiti zmožnost EU, da finančno prispeva in zagotavlja dodano vrednost v teh politikah z zasnovo, ki spodbuja ustreznost financiranja politik, poenostavitev, usklajevanje in sinergije.*

Vsak splošni cilj je nato dodatno razdelan v specifične cilje, s katerimi je bolj podrobno opisan prispevek finančnega posredovanja EU k doseganju splošnih ciljev.

Nujnost in dodana vrednost ukrepanja EU

Področja politike, ki jih zajema ta ocena učinka, so trdno zasidrana v Pogodbah EU, ki zagotavljajo pravne podlage za ukrepe EU prek finančnih intervencij. Proračun EU na teh področjih je ključnega pomena za temelje EU, spodbuja napredek v vseh državah članicah in je zlasti potreben za: (1) obravnavanje nadsocijalnih in skupnih izzivov; (2) doseganje sistemskega učinka z zapolnjevanjem vrzeli in zagotavljanjem evropskega pristopa ter (3) povečanje skladnosti med notranjimi in zunanjimi politikami.

V skladu z načelom subsidiarnosti se dodana vrednost ukrepov EU kaže v zvezi s: (1) spodbujanjem občutka državljanstva EU, solidarnosti in pripadnosti; (2) zagotavljanjem visokih standardov po vsej EU; (3) podpiranjem in krepitevijo enotnega trga ter izboljšanjem pravičnega dostopa po vsej EU in (4) dodajanjem vrednosti z boljšo izvedbo. Dodano vrednost in učinek je treba razlagati v okviru razpoložljivih proračunskih sredstev.

Možnosti politike

Da bi obravnavali izzive, opisane v prejšnjem oddelku, ob upoštevanju, da bodo verjetno obstajali tudi v prihodnje in da je posredovanje EU na tem področju potrebno ter prinaša dodano vrednost, ocena učinka predvideva **tri alternativne možnosti za strukturo prihodnjega financiranja EU**. Predstavljene so tudi dodatne možnosti, ki so bile obravnavane, vendar zavrnjene v zgodnji fazi, in sicer ukinitvev financiranja EU; združitev programa za pravosodje in druge možnosti združevanja.

² [Vozlišče Komisije za megatrende](#) je opredelilo 14 megatrendov.

Možnosti so bile oblikovane na podlagi vrste meril³, opredeljenih z začetnim evidentiranjem in analizo komponent ter vidikov izvajanja instrumentov financiranja EU iz sedanjega programskega obdobja, ki podpirajo zadevna področja politike.

Prva možnost predstavlja izhodišče, pri katerem se obstoječi programi nadaljujejo kot samostojni (možnost 1 – kontinuiteta). **Druga možnost predlaga dva programa**, pri čemer vsak od njiju predvsem služi kot podpora pri eni izmed dveh težav, ki izhajajo iz politike, in ustrezne splošne cilje (možnost 2 – konsolidacija na podlagi ciljev). **Tretja možnost predlaga en sam program**, ki podpira izvajanje vseh področij politik, zajetih v tem sklopu (možnost 3 – popolna vključitev). Program za pravosodje ostaja v vseh scenarijih samostojen zaradi razlogov, povezanih z njegovo pravno podlago.

Po predstavitvi treh možnosti politike ocena učinka ponuja analizo njihovega glavnega potencialnega vpliva na najpomembnejše socialne vidike (npr. prispevek k demokratični in družbeni odpornosti; prispevek k socialni vključenosti in koheziji, vpliv na osebni, družbeni, državljanski in poklicni razvoj državljanov), gospodarske (npr. konkurenčnost; zaposljivost) in okoljske razsežnosti. Poleg tega predstavlja analizo stroškov in koristi ter učinke možnosti na digitalizacijo, temeljne pravice in enakost. Analizira tudi prispevek možnosti k ciljem Združenih narodov glede trajnostnega razvoja.

Poleg analize učinkov ocena učinka vključuje tudi **primerjavo med tremi možnostmi na podlagi modela večkriterijskega socialnega vrednotenja**, ki se je štela za primerne za to posebno nalogo zaradi velikega obsega in raznolikosti intervencij tega sklopa. S pomočjo modela večkriterijskega socialnega vrednotenja se tri možnosti primerjajo v štirih dimenzijah, in sicer glede na njihovo **uspešnost, učinkovitost, skladnost in sorazmernost**. Za vsako od teh dimenzij je bil dogovorjen sklop ciljev, ki odraža prednostne naloge, opisane v splošnih ciljnih 1, 2 in 3. Učinek treh možnosti je bil nato ocenjen glede na sklop 39 dogovorjenih kazalnikov, pri čemer je bil uporabljen naslednji razpon: --- (najbolj negativen), --, -, =, +, ++, +++ (najbolj pozitiven). Točkovanje je temeljilo na strokovni oceni, ki se je opirala na rezultate tekočih ocen, preglede porabe, politične smernice in poročila o politikah, študije, odprto javno posvetovanje ter neodvisna sektorska poročila in raziskave. Razvrstitev je bila pridobljena ob predpostavki, da imajo vsi kazalniki enako težo, z uporabo modela SOCRATES⁴. Zanesljivost dobljenih rezultatov je bila preverjena z lokalnimi in globalnimi analizami občutljivosti kljub nekaterim omejitvam pri razpoložljivosti podatkov za triangulacijo rezultatov. V Prilogi 4 k oceni učinka sta dodatno pojasnjeni zgornja metodologija in razvrstitev možnosti politike.

Prednostna možnost

Rezultat te primerjave kaže, da **možnost 2 („konsolidacija na podlagi ciljev“)** ponuja **boljši potencial v primerjavi z drugimi obravnavanimi možnostmi**. Zlasti omogoča močnejše

³ Vidiki, uporabljeni za primerjavo, so vključevali: politični okvir, vzroke težav v zvezi z oceno učinka, pravno podlago, pristojnost/subsidiarnost, sodelovanje tretjih držav, načine izvajanja, upravljanje, notranjo strukturo, ciljne skupine, znamčenje in financiranje.

⁴ Glej orodje št. 62 za boljše pravno urejanje. Za razvrstitev politik, ki je skladna z informacijami iz matrike učinkov, je bilo v analizi uporabljeno nekompenzacijsko matematično pravilo združevanja.

usklajevanje, večjo prožnost in učinkovitejšo uporabo proračuna EU, hkrati pa ohranja jasno osredotočenost na cilje politike. Skratka, možnost 2 ponuja optimalno ravnovesje med poenostavitvijo in ustreznostjo politike. Poleg tega ta možnost v največji meri izpolnjuje zahteve, ki so jih izrazili deležniki in javnost, in sicer glede boljše dostopnosti do financiranja, prožnosti pri dodeljevanju virov ter ohranjanja prepoznavnosti uveljavljenih blagovnih znamk v okviru tega sklopa.

Uspeh pobude se bo spremljal prek okvira uspešnosti za proračun po letu 2027.